

Provincie Zuid-Holland
Provinciale Staten
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR. 23-0208855	BIJLAGE(N) n.v.t.
CONTACTPERSOON		CLUSTER Beleid	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN 8 november 2023
ONDERWERP Belangrijke aandachtspunten Ruimtelijke Voorstel				

Geacht Statenlid,

De afgelopen periode heeft uw college van Gedeputeerde Staten hard gewerkt aan het Ruimtelijk Voorstel van de provincie Zuid-Holland. Het besluit dat u neemt zal een grote impact hebben op de ruimtelijke plannen voor onze prachtige provincie. Immers, het voorstel zal ook dienen als belangrijk uitgangspunt voor uw nieuwe Provinciale omgevingsvisie. Er wordt geconcludeerd dat niet alles kan in Zuid-Holland en dat scherpe ruimtelijke keuzes nodig zijn om nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven in goede banen te leiden. De gemeente Westland wil u op een vijftal aandachtspunten wijzen waar het huidige voorstel in kan worden versterkt. Daarbij concentreren wij ons in deze brief vooral op het belang van de Greenport, waarmee de Westlandse economie en samenleving zo verweven zijn.

Erken het belang van het Greenportcluster

Westland roept u op om de 3^e economie van Nederland toekomstzekerheid te bieden door het nationale belang van de Greenport in de ruimtelijke puzzel te erkennen en te beschermen. Westland is de internationale hoofdstad van de glastuinbouw. De hele keten van de glastuinbouw bevindt zich in onze gemeente. Van kassen tot verpakkingsindustrie, van transportbedrijven tot handelshuizen en van techniek en innovatie tot zaadveredelaars. Uniek in de wereld. Een voorbeeld voor de wereld, dat ook blijkt uit de talloze internationale delegaties die Westland jaarlijks mag verwelkomen. Een florerende sector die niet alleen economisch van groot belang is en bijdraagt aan de brede welvaart van de regio, maar ook aan de nationale en zelfs wereldwijde voedselzekerheid.

De gemeente Westland wil graag dat de provincie Zuid-Holland de Greenport, en de daarmee onlosmakelijk verbonden glastuinbouwsector, de ruimte geeft om de ingezette transitie naar een toekomstbestendige en klimaat neutrale sector in 2040 te voltooien, zodat we onze wereldwijde koppositie verder kunnen versterken en duurzaam kunnen bijdragen aan onze brede welvaart. Voor deze 'licence to produce' is nodig:

- een beschermde status van de Greenport; een sector van nationaal belang;
- specifieke aandacht en erkenning voor het DNA van de glastuinbouw;
- ruimte voor agrologistiek.

Wij roepen u daarom op om het belang van deze sector te erkennen, te beschermen en de ontwikkeling juist te steunen.

Bescherm de Greenport

Westland wil dat de Greenport beschermd wordt en in de puzzel zien opgenomen dat de Greenport van essentieel belang is voor de Nederlandse economie en onlosmakelijk verbonden is met Zuid-Holland. De aanwezigheid én nabijheid van productie is een cruciaal onderdeel voor het behouden en versterken van de wereldwijde koppositie die de sector nu heeft. Geef de planologische zekerheid voor het glastuinbouwgebied ook na 2030. Beginnend met een verankering in uw Ruimtelijk Voorstel.

Het glastuinbouwcluster is wereldwijd toonaangevend en een van de nationale topsectoren. Om de ingezette transitie naar een toekomstbestendige en klimaat neutrale sector in 2040 succesvol te voltooien zijn omvangrijke en langdurige investeringen nodig. Bescherming en erkenning van deze sector door het Rijk en de provincie zorgt voor die benodigde energie, rust én investeringszekerheid.

Het behouden van een kritische massa aan glastuinbouwareaal is noodzakelijk om het gehele cluster mondiaal toonaangevend te laten blijven. De sector heeft zijn toonaangevende positie mede te danken aan de concentratie van de gehele keten in een relatief klein gebied; van idee tot aan het schap. De symbiose die hier plaatsvindt leidt tot een enorme kennis, kunde en innovatiekracht. Innovaties die hun weg vinden naar andere sectoren, wereldwijd geëxporteerd worden en die dagelijks bijdragen aan het oplossen van het wereldwijde voedselvraagstuk.

Op 25 september 2023 heeft de Economic Board Zuid-Holland (EBZ) onder voorzitterschap van uw Commissaris van de Koning, een toelichting gekregen op de ruimtelijke puzzel. EBZ heeft aangegeven dat er expliciete aandacht moet zijn voor het versterken van bedrijfs- en kennisecosystemen en dat het belang van werkgelegenheid consequent wordt gemist. Juist de regio's Delft en Westland hebben het beste ecosysteem voor ondernemerschap, zo blijkt uit de Entrepreneurial Ecosystem Index (EEI)¹. Daarnaast is Westland de 3^e banenmotor van de regio (na Den Haag en Rotterdam), goed voor 70.000 banen.

Wij kennen de provincie al jarenlang als een zeer actieve partner in de Greenports (o.a. Nederland en West-Holland). In uw huidige Omgevingsprogramma zet u dan ook expliciet in op de ruimtelijke modernisering van het teeltareaal en versterking van de Greenport West-Holland waar men in elkaars nabijheid verder kan werken aan nieuwe verdienmodellen.

Erkenning en bescherming van deze toonaangevende sector is in het voorliggende ruimtelijk voorstel helaas niet aan de orde. De opgenomen passages over de Greenport doen geen recht aan de toegevoegde waarde van dit belangrijke en unieke cluster. De beschreven koers heeft Westland verbaasd omdat wij de provincie kennen als een zeer waardevolle partner die zich normaliter inzet om de Greenport juist verder te ontwikkelen.

¹ [Regio Delft-Westland heeft beste ecosysteem voor ondernemerschap \(consultancy.nl\)](https://www.regio-delft-westland.nl/onderzoek/entreprenoriale-ecosysteempunten)

Eigen paragraaf glastuinbouw

Westland wil expliciete aandacht voor het eigen DNA van de glastuinbouwsector, zodat het ruimtelijk voorstel recht doet aan de kansen en opgaven die spelen in deze hoog innovatieve sector. Dat houdt in, een expliciete paragraaf over de glastuinbouwsector, in lijn met voorgaand aandachtspunt: bescherming van de Greenport.

De glastuinbouw lijkt tussen wal en schip te vallen. Niet passend bij uw geschetste opgaven bij reguliere landbouw of industriële bedrijvigheid. In het provinciaal ruimtelijk voorstel is de glastuinbouw consequent gekoppeld aan de opgaven die spelen in de reguliere landbouw. De koers en keuzes die hierin voorliggen zijn echter vooral toegeschreven op de reguliere landbouw. Hierdoor worden glastuinbouw specifieke ontwikkelingen onvoldoende geadresseerd en worden (koppel)kansen gemist, denk bijvoorbeeld aan de energietransitie en de rol die de glastuinbouw hierin kan spelen; de kas als energiebron en de kansen voor verduurzaming, modernisering en optimale herstructurering.

Glastuinbouw heeft een eigen DNA. Bij reguliere landbouw gaat het onder meer over extensiveren, terwijl juist intensivering een van de belangrijkste kenmerken is van de glastuinbouw. Hoge efficiënte en effectieve productie op een relatief klein oppervlak in een gecontroleerde omgeving met (relatief) weinig grondstoffenverspilling. Met de juiste aandacht voor deze sector kunnen we de 3^e economie van Nederland met zijn wereldwijde toonaangevende positie verder versterken.

Ruimte voor Agrologistiek

Westland wil voor de Greenports mogelijkheden om agrologistieke ruimtevragers in te vullen. Daarvoor is nodig dat de Greenports eenzelfde uitzondering krijgen als het Haven Industrieel Complex en de A12-corridor.

Het ruimtelijk voorstel stelt voor géén ruimtevragers (bedrijfsfuncties >3ha in lopende herziening omgevingsbeleid) meer op nieuwe locaties te faciliteren.

Tegelijkertijd zet het Ruimtelijk Voorstel ook in op het concentreren van grootschalige logistiek in onder andere de Greenport. Wij vragen u daarom de Greenport op te nemen als uitzonderingslocatie voor grote ruimtevragers, voor zover deze specifiek gedifferentieerd zijn op agrologistieke ruimtevragers zoals ook Haven Industrieel Complex en de A12-corridor als uitzondering zijn opgenomen.

Voorzieningen en bereikbaarheid op orde

Het gevoel van urgentie voor het bouwen van huizen komt voornamelijk vanuit de huidige druk op de huizenmarkt door de bevolkingsgroei. In Westland staan echter nu al veel bestaande (sociale) voorzieningen en de bereikbaarheid onder druk. Dergelijke randvoorwaarden moeten ook op niveau komen. In het huidige voorstel is onvoldoende aandacht voor het feitelijke voorzieningenniveau en de bijpassende uitdagingen. De gemeente Westland wil daarom samen met de provincie kijken welke (sociale) voorzieningen eerst op niveau moeten komen.

Oproep tot meer samenwerking bij verdere uitwerking

Net als u en het Rijk ziet Westland dat ons land, en de provincie Zuid-Holland in het bijzonder, voor grote ruimtelijke uitdagingen staat. Westland kijkt constructief met u mee naar oplossingen met in het achterhoofd het feit dat onze gemeente een van de meest dichtbebouwde gemeenten van de provincie is. Niet alleen Westland, maar de gehele Haagse regio voelt zich met de ruimtelijke opgaven verbonden. Op eigen initiatief hebben negen gemeenten in de Haagse Regio en het Hoogheemraadschap van Delfland uw college op 12 juli 2023 een Handreiking gedaan met daarin de opgaven, dilemma's en oplossingsrichtingen voor zaken die spelen in de Haagse regio.

Wij hebben pas 3,5 maanden na het aanbieden van de Haagse Puzzel een ontvangstbevestiging mogen ontvangen, daags voor het verschijnen van de definitieve versie van het ruimtelijke voorstel. Op de inhoudelijke reactie wachten wij thans nog steeds. Dit is kenmerkend voor de wijze waarop de provincie de afgelopen maanden het participatietraject op dit onderwerp heeft ingezet. Wij hebben dit als afstandelijk en niet coöperatief ervaren. Kort gezegd: Wij voelen ons niet gehoord en niet betrokken.

Het huidige voorstel kent op sommige onderdelen een hoog abstractie niveau. Vele onderwerpen moeten nog nader worden uitgewerkt. Van oudsher trekken overheden op het gebied van ruimtelijke ordening gezamenlijk op. Zoals het Huis van Thorbecke ontworpen is. Elke overheidslaag kent zijn eigen kracht. Wij lezen in het ruimtelijk voorstel dat de provincie bij de verdere uitwerking wel voornemens is de kracht van medeoverheden en partners te benutten. Samen kunnen we het ruimtelijk voorstel verder uitwerken; voor een mooier Zuid-Holland.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends